

Sygn. akt XXIII Gz 691/23

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2024r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych w składzie:

Przewodniczący: sędzia Monika Skalska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2024 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Miasta (...) W.

przeciwko S. T.

o eksmisję

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 13 czerwca 2023r., sygn. akt XVII GC 2643/21

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie, rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiając Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w Warszawie w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

sędzia Monika Skalska

Sygn. akt XXIII Gz 691/23

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie odrzucił sprzeciw pozwanego S. T. od wyroku zaocznego wydanego w niniejszej sprawie w dniu 29 grudnia 2022r.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł pozwany zaskarżając je w całości oraz wnosząc o jego uchylenie. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu skarżący zarzucając brak możliwości obrony jego praw.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne i w konsekwencji doprowadziło do uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Zgodnie z art. 130 § 1 k.p.c. jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym. W myśl § 2 po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu.

Podkreślić należy że obowiązkiem strony procesu jest złożenie pisma odpowiadającego wymogom formalnym. W przypadku braków pisma procesowego Sąd wzywając do uzupełnienia braków ma obowiązek określić dokładnie na

czym polegają braki i kategorycznie określić termin ich uzupełnienia. Strona zaś ma obowiązek podporządkowania się zarządzeniu, a sankcją za niewykonanie zarządzenia jest zwrot pisma.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że zarządzeniem z 17 marca 2023 r. skarżący został wezwany „do uzupełnienia braków sprzeciwu od wyroku zaocznego poprzez uiszczenie opłaty sądowej do sprzeciwu od wyroku zaocznego w wysokości 100 zł i wskazanie adresu poczty elektronicznej pozwanego lub złożenie oświadczenia, że pozwany nie posiada adresu poczty elektronicznej w terminie tygodniowym od doręczenia wezwania pod rygorem odrzucenia sprzeciwu od wyroku zaocznego”.

Z niewiadomych przyczyn przesyłka z wezwaniem do usunięcia braków formalnych sprzeciwu wysłana została na adres: Ul. (...), W., w sytuacji gdy cała dotychczasowa korespondencja z pozwanym, jak też z okresu późniejszego wykonywana była przez Sąd na adres: Ul (...). Co prawda adres ten widnieje w (...) pozwanego, niemniej jednak zauważyć należy, że zarówno pozew, jak i kolejne przesyłki wysyłane były przez Sąd na ul. (...). Pozwany w żadnym z pism nie wskazał, że zmienia adres do doręczeń w niniejszej sprawie. Co prawda przepis art. 133 § 2¹ kpc stanowi, że pisma procesowe lub orzeczenia dla przedsiębiorcy wpisanego do (...) doręcza się na adres do doręczeń udostępniony w ewidencji, to jednak w niniejszej sprawie istotnym jest fakt, że pozwanemu pierwszego doręczenia Sąd dokonał na adres: ul. (...). Skoro przy tym pozwany nie wskazywał innego adresu do doręczeń, to brak było podstaw, aby Sąd dokonywał ich na adres prowadzonej działalności gospodarczej. Tym bardziej, że pozwany wielokrotnie podnosił, iż z uwagi na stan zdrowia nie wykonywał działalności w tymże lokalu.

Zdaniem Sądu Okręgowego w takiej sytuacji brak było podstaw, aby uznać przesyłkę wysłaną na ul. (...) za doręczoną. Sąd nie może sobie sam wybierać, na który adres będzie wysyłał przesyłki do pozwanego, tym bardziej, że pozwany nie wskazywał, iż chce aby doręczano mu jakąkolwiek korespondencję na inny adres niż ul. (...). Szczególnego znaczenia nabiera to w sytuacji, gdy strona nie jest reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika. Dostrzec należy, że treść zarządzenia wzywającego do uzupełnienia braków nie została doręczona, ani pozwanemu ani zatrudnionemu przez niego pracownikowi.

W ocenie Sądu rozpoznającego niniejsze zażalenie wskazać także należy, że Sąd Najwyższy wielokrotnie w swoich orzeczeniach podkreślał, że obowiązująca w postępowaniu cywilnym zasada formalizmu nie ma charakteru absolutnego. Doniosłe znaczenie ma również zaufanie obywateli do Sądu jako instytucji. Zasada formalizmu ma chronić podmioty postępowania przed dowolnością organów postępowania i innych uczestników, nie może natomiast służyć wykorzystywaniu ze szkodą dla jakości wymierzonej sprawiedliwości niekorzystnych dla strony sytuacji procesowych. Nadmierny formalizm procesowy nie może prowadzić do tego aby summum ius stało się summa iniuria (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2003 roku. I CK 15/03, Lex nr 602351).

Nadto zaakcentować należy, że zasada rzetelności postępowania, obowiązująca także Sąd, służyć winna zachowaniu właściwej proporcji przy normowaniu rygorów procesowych.

W okolicznościach niniejszej sprawy uznać należy, że bezwzględny formalizm Sądu pierwszej instancji, polegający na uznaniu za doręczoną przesyłkę wysłaną na adres ul. (...) dążył do pozbawienia pozwanego prawa do merytorycznego rozpoznania sprawy przez sąd. Sąd meriti zdaje się zapominać, że formalizm procesowy ma służyć przyspieszeniu i usprawnieniu postępowania, nie może jednak unicestwiać praw stron i pozbawiać ich prawa dostępu do sądu, nawet wtedy, gdy surowszy rygoryzm miałby swoje uzasadnienie w profesjonalnej reprezentacji. Należy zgodzić się z tezą, że od zawodowego pełnomocnika można wymagać więcej, jednakże należy uwzględnić, że każdy błąd profesjonalnego pełnomocnika obciąża stronę. Wydaje się, że postępowanie powinno być tak skonstruowane, aby zapewnić skuteczną i efektywną ochronę, a nie tworzyć praktykę odsyłania stron na drogę roszczeń regresowych przeciwko pełnomocnikom za popełnione przez nich błędy. Takie pojmowanie funkcji przepisów prawa postępowania cywilnego prowadzi bowiem do uprzedmiotowienia stron tego postępowania (por. Rzetelny proces cywilny, pod. red. A. Łazarskiej, Warszawa 2012, Wolters Kluwer, str. 328-346). W niniejszej sprawie natomiast pozwany nie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika. Tym bardziej zatem brak było podstaw do zastosowania w stosunku do niego takiego rygoryzmu.

Skoro nie można było uznać przesyłki z wezwaniem pozwanego do usunięcia braków formalnych sprzeciwu od wyroku zaocznego za doręczoną, to w sprawie nie było skutecznego doręczenia tego wezwania. Brak zatem było podstaw do przyjęcia, że sprzeciw podlega odrzuceniu z uwagi na nieusunięcie w określonym terminie jego braków formalnych przez pozwanego.

Mając zatem powyższe rozważania na uwadze, na podstawie art. 386§4 w zw. z art. 397§3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji i uchylono zaskarżone postanowienie.

sędzia Monika Skalska